

Parlamentul
Republicii Moldova

P.B. nr. 15/20 / 25 A

15 aprilie 2025

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Biroul Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În conformitate cu articolul 73 din Constituția Republicii Moldova și articolul 47 din Regulamentul Parlamentului se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de lege cu privire la unele măsuri de sprijin pentru fermieri în legătură cu înghețurile din anul 2025

Anexă:

1. Proiectul de lege;
2. Notă de fundamentare.

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr.	1029	
"16"	04	2025
Ora		

Deputații în Parlamentul Republicii Moldova

P. Buzărnă
P. Buzărnă
R. Mădărea
R. Mădărea
D. Daroveanu
D. Daroveanu
V. Ciencă
V. Ciencă
A. Albu
A. Albu
C. Șeremet
C. Șeremet
H. Pilipetov
H. Pilipetov
G. Gheorghiu
G. Gheorghiu
Y. Korschak
Y. Korschak
F. Gagauz
F. Gagauz

[Signature]

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

**proiectul de lege cu privire la unele măsuri de sprijin pentru
fermieri în legătură cu înghețurile din anul 2025**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. 1. – Prezenta lege stabilește unele măsuri de sprijin cu caracter temporar destinate fermierilor, în scopul gestionării efectelor fenomenului de îngheț pedologic și atmosferic din anul 2025.

Art. 2. – În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:

creditor – bancă, astfel cum este definită în Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor, precum și sucursală a unei bănci din alt stat care desfășoară activitate pe teritoriul Republicii Moldova; organizație de creditare nebancară, astfel cum este definită în Legea nr. 1/2018 cu privire la organizațiile de creditare nebancară; asociație de economii și împrumut, astfel cum este definită în Legea asociațiilor de economii și împrumut nr. 139/2007; furnizor de inputuri agricole; Serviciul Fiscal de Stat;

debitor – fermier, astfel cum este definit în Legea nr. 71/2023 cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural, care are încheiate cu creditorii contracte de credit, împrumut, leasing, precum și contracte de vânzare-cumpărare a inputurilor agricole, sau are datorii pentru achitarea impozitelor sau majorărilor de întârziere.

Art. 3. – Prezenta lege se aplică debitorului care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

a) a obținut credite/împrumuturi, bunuri în leasing sau inputuri utilizate pentru activități agricole în baza unor contracte sau acorduri adiționale încheiate începând cu data de 1 septembrie 2023 și până la data de 1 aprilie 2025;

b) culturile agricole ale acestuia au fost afectate în proporție de cel puțin 60% de înghețuri pedologice și atmosferice din primăvara a.2025, iar suprafața prelucrată afectată constituie cel puțin 50%.

Gradul de afectare a culturilor agricole se probează prin actul de constatare a pagubelor cauzate culturilor agricole de situațiile excepționale cu caracter natural, întocmit în conformitate cu anexa nr. 1 la Îndrumarul metodic pentru evaluarea gradului de afectare a culturilor agricole urmare a situațiilor excepționale cu caracter natural, aprobat prin Ordinul ministrului agriculturii și industriei alimentare și al ministrului afacerilor interne nr. 49/150 din 25 martie 2024. Suprafața prelucrată se probează prin raportul 4-AGR, iar în cazul debitorului care posedă terenuri cu destinație agricolă cu o suprafață mai mică de 10 ha – prin certificatul emis de către primar;

c) în privința acestuia nu este intentată procedura de insolabilitate.

Art. 4. – În raport cu debitorii prevăzuți la art. 3 se suspendă de drept, pe un termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, obligația de plată a datoriilor restante acumulate până la data intrării în vigoare a prezentei legi, precum și a ratelor/plăților care vor deveni scadente în următoarele 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, născute din actele juridice cu creditorii.

Art. 5. – Pentru perioada de suspendare nu se calculează și nu se aplică penalități de întârziere sau alte plăți pentru extinderea termenelor contractului de credit sau împrumut.

Art. 6. – În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, sub sancțiunea decăderii din drepturile prevăzute de aceasta, debitorul notifică creditorii despre cazul de afectare a culturilor agricole și invocă incidența art. 4 asupra sa. Notificarea se realizează prin intermediul mijloacelor de comunicare scrisă (în formă liberă), cu anexarea listei tuturor creditorilor vizați de lege și a datoriilor către fiecare

dintre aceștia, precum și cu anexarea actelor ce confirmă întrunirea cerințelor prevăzute la art. 3 lit. a) și b).

Art. 7. – Suspendarea obligațiilor de plată prevăzute la art. 4 pentru termene ce excedează termenul de 12 luni, precum și renegocierea obligațiilor date se pot realiza în baza acordului părților, prin intermediul inițierii de către debitori a negocierilor cu creditorii lor, cu încheierea subsecventă a unor acorduri adiționale la contractele prevăzute la art. 3 lit. a).

Art. 8. – Prin derogare de la prevederile Codului civil nr. 1107/2002, în cazul suspendării obligațiilor de plată, se permite capitalizarea dobânzilor datorate până la data intrării în vigoare a prezentei legi. Datoria capitalizată se va plăti în rate pe durata rămasă până la scadența prelungită a creditului/împrumutului ulterior perioadei de suspendare.

Art. 9. – Comisionul pentru renegocierea sau suspendarea creditelor/împrumuturilor în sensul prezentei legi se va plafona la 1% din valoarea obligației suspendate.

Art. 10. – Termenul de scadență a garanțiilor financiare emise, prin intermediul Fondului de garantare a creditelor, de instituția publică „Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului”, care garantează creditele solicitate de către debitorii prevăzuți la art. 3, se prelungește, în aceleași condiții, pentru un termen egal cu termenul prelungirii/renegocierii creditului, dar numai până la 31 decembrie 2025, cu condiția că creditul a fost contractat până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Art. 11. – Debitorul a cărui obligație de plată a fost suspendată în temeiul prezentei legi nu poate înstrăina, în perioada suspendării, activele din patrimoniul său fără informarea creditorilor.

Art. 12. – Creditorii sunt obligați să examineze în termen de 30 de zile calendaristice de la recepționare cererea debitorului de renegociere sau de suspendare a obligației de plată pentru termene ce excedează termenul de 12 luni, formulată în conformitate cu art. 7.

Art. 13. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul de lege cu privire la unele măsuri de sprijin pentru
fermieri în legătură cu înghețurile din anul 2025

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Prezentul proiect de lege cu privire la unele măsuri de sprijin pentru fermieri în legătură cu înghețurile din anul 2025, a fost elaborat de către un grup de deputați în Parlamentul Republicii Moldova în corespundere cu art. 73 din Constituția RM și art. 47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Prin proiectul de lege, se propune instituirea măsurilor suplimentare de susținere pentru producătorii agricoli afectați de înghețurile de la începutul anului 2025 din Republica Moldova.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Anul 2025 a început pentru agricultorii din Republica Moldova destul de anevoios care pe lângă multiple probleme legate de piața de desfacere, seceta pedologică și atmosferică din a.2024 se confruntă cu înghețuri pedologic și atmosferic în lunile martie – aprilie anul curent.

În special, din cauza acestor fenomene naturale extreme au de suferit pomicultori din Republica Moldova care estimează pierderi de până la 80%. Cea mai compromisă ar fi roada de măr, cais și prun. De asemenea, ochiurile umflate ale viței de vie pot fi afectate la aceste temperaturi de -3...-4 grade C.

Totodată reamintim că sectorul agricol s-a confruntat în a.2024 cu o serie de provocări care au testat reziliența sectorului: temperaturi record și secetă pedologică prelungită, cu impact direct asupra veniturilor fermierilor și economiei. Seceta severă din vara anului 2024 a determinat scăderea cu 18,9% a valorii adăugate brute (VAB) creată în agricultură, generând cel mai negativ impact asupra evoluției PIB (-1,3 p.p.). Culturile și recoltele vegetale au fost cele mai afectate de secetă, în special roada de porumb, floarea soarelui, grâu, sfecla de zahăr, care reprezintă mai mult de jumătate (53%) din valoarea producției vegetale. În consecință, ponderea agriculturii în PIB a scăzut dramatic până la 7,1%, fapt ce accentuează vulnerabilitatea accentuată a acestui sector față de schimbările climatice și crizele economice persistente.

În această ordine de idei se propune proiectul de lege cu privire la unele măsuri de sprijin pentru fermieri în legătură cu înghețurile din anul 2025

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Prin proiectul de lege se propune ca:

1. Măsuri de sprijin cu caracter temporar destinate fermierilor, în scopul gestionării efectelor fenomenului de îngheț pedologic și atmosferic din anul 2025;
2. Se suspendă de drept, pe un termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentului proiect de lege, obligația de plată a datoriilor restante acumulate până la data intrării în vigoare a prezentei legi, precum și a ratelor/plăților care vor deveni scadente în următoarele 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, născute din actele juridice cu creditorii Guvernul, să elaboreze Strategia de dezvoltare a comerțului interior;
3. Pe perioada de suspendare nu se calculează și nu se aplică penalități de întârziere sau alte plăți pentru extinderea termenelor contractului de credit sau împrumut.
4. Debitorul a cărui obligație de plată a fost suspendată în temeiul prezentei legi nu poate înstrăina, în perioada suspendării, activele din patrimoniul său fără informarea creditorilor.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Nu este aplicabil

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Nu este aplicabil

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Pentru implementarea prezentei legi nu sunt necesare alocări suplimentare din bugetului de stat.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Prin promovarea acestui proiect de lege se propune protejarea sectorului agricol care a fost afectat în ultima perioadă de fenomene naturale extreme.

4.4. Impactul social

Impactul social va fi unul benefic ulterior pentru populație care vor putea accesa fructe și legume din Republica Moldova.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Nu este aplicabil

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu este aplicabil

4.5. Impactul asupra mediului

Nu este aplicabil

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu este aplicabil

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Proiectul de lege nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Proiectul de lege nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

Proiectul va fi supus consultărilor publice după înregistrarea și includerea acestuia în procedura legislativă. Totodată va fi plasat pe pagina oficială a Parlamentului.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul de lege va fi expertizat de către subdiviziunile Parlamentului RM, Guvernul RM și Centrul Național Anticorupție al RM, conform competenței.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

După adoptarea proiectului de lege, Guvernul, va aduce actele sale normative în concordanță prezenta lege.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Aprobarea proiectului de lege cu privire la unele măsuri de sprijin pentru fermieri în legătură cu înghețurile din anul 2025, nu implică modificarea, abrogarea sau aprobarea altor acte normative.

Deputați în Parlament

